

САНА ОЛОХ

Х а н а т
1931 снл алтынны
мйтан тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭННТЭР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

№ 73 (4963)

1977 снл. Бэс мйын 21 күнэ
ОПТУОРУННУК

Сыаната
2 харчы

ССРС ВЕРХОВНАЙ СОВЕТЫН СЕССИЯТЫГАР

Бэс мйын 17 күнүгэр Кремль
дэбэрханагыгар ССРС тох-
сус ыгырымлаах Верховнай Со-
ветын VI сессията үлэтин тү-
гүткөтө.

Бары тэл эппиттэр советский
норуот атыттан ССКП КК Генер-
альный секретарын табаарыс
Л. И. Брежнев ССРС Верховнай
Советын Президиумун Председа-
телини талыны итигитик би-
гэртээр. Кинилэр Ленинский
орден үлүлчүлөөх деятель
Л. И. Брежнев партия, бары со-
ветский дьоннор муһура суох
салааларын уонна талтала-
рын туһанарын бэлиттэтилэр.

Бэс мйын социальный прогресс
эбэ сыаната суох охсуһууту-
н табаарыс Л. И. Брежнев про-
летарий кини аймах бүтүү-
лү күнүн иттигитик ылар.

Депутаттар советский норуот
эбэ-бэлэ дэбаны — Улуу Ок-
тябрь 60 сыла туолуутун көрсө
эбэ сүткөн политической уонна
эбэ өрө көтөрүлүүтүн туһунан
эппиттэр. Араатардар бини-

Л. И. Брейдубут өссө өрдүк мо-
дэ күтүөх буолан иһэрин,
эппиттэр олохторун үйгүтэ үү-
рүк бэлиттэтилэр. Советтар
эбэрин салтым чэлгийэ сэй-
иһэ, норуот сарсыагы күнүгэ
эбэ буолуута советский
эбэригэр дүүлэтиллэ снл-
ла ССРС сага Конституцияты-
н бэлиттэтилэр.

Бэс мйын Союз Советын уон-
на Национальностар Советтарын
түтүс мунуһагыгар ойуу-
р харыстааһыны, ойуур ресур-
сарын көдүүстээхтик туһа-
ны салтым тупсарар дьа-
һалар туһарынан уонна ССР
эбэригэр итинэн союзнай рес-
публикалар ойуурдарын законо-
дательстванын төрүттэрин бы-
һыһаанынаах үрдүк эппиттэ-
тээх буолуу тыһыгар итинэн
туһайылылар.

Араатардар ССР Союзтарын
уонна союзнай республикалар
ойуурдарын законодательство-
ларын төрүттэрин бигэртээр,
көрүлэр бопһуроска ССРС-Вер-
ховнай Советын Уурааһын бини-
риргэ эттилэр. Депутаттар Вер-
ховнай Совет ойууру харыстаа-
һын уонна ойуур ресурстарын
көдүүстээхтик туһаныны сал-
тым тупсарар туһунан быһа-
аһыларын, ойуур законодатель-
стванын төрүттэрин толоруу бн-
сэти социалистической Ийэ дой-
дубут айылгатын баайын-дуолун
дубут айылгатын баайын-дуолун
салааттыга, күүһүн-уорун сала-
аһааһыга бигэртүүгэ туһааһа
дэбэ тоһоволоон бэлиттэтилэр.

Бэс мйын 17 күнүгэр сар-
сыгарда Союз Советын уонна На-
циональностар Советтарын хол-
боһуктаах мунуһахтара буолла.
Депутаттар табаарыс Л. И. Брежнев,
Ю. В. Андропов, Л. И. Брежнев,
В. В. Гришини, А. А. Гро-
мы, А. П. Кириленконы,
А. Н. Косыгины, Ф. Д. Кулакову,

наарыылар улахан суолталаах-
тарын бэлиттэтилэр.

Депутаттар ону тэнэ ойууру
харыстааһыны уонна ойуур ре-
сурсарын туһаныны баар итэ-
бастэри эмнэ бэлиттэтилэр. Ки-
ни буруйунан ойуур баһаардара
буоһаллар. Мас сүтүүтэ-ойуука
улахан, кини кыайан сөптөөхтүк
толору туһаныллыбат.

ССР Союзтарын уонна союз-
най республикалар ойуурдарын
законодательстванын төрүттэ-
рин сессия көрүүтүгэр килэ-
риллибит бырайыага партия
XXV съезинэн онус пятилеткага
чугастаабы көмгө туруоруллубут
сөрүктарга эппиттэр. Быра-
йаакка Коммунистической пар-
тия уонна Советский государст-
во ойуур үгүс өрүттээх суолта-
тын учуоттаан туран, кинини ха-
рыстыырга, чөлүгэр түһэрэргэ
уонна таба туһанарга кыһамны-
лара көрдөрүлүнэ. Ойуурга ха-
һаайыстыбаннай үлэ-хамнас бү-
түннүүтэ уопсай государственной
интересин, ойуур баайын-дуолун
толору уонна көдүүстээхтик ту-
һаныны учуоттаан ытыллар.
Ойууру бириэмэтигэр уонна хаа-
чыстыбадаахтык чөлүгэр түһэрэн
ини улахан государственной
суолталаах сөрүк буолар дэбэ
сессияга бэлиттэтилэр.

Ойууру туһаныны, чөлүгэр
түһэригэ, харыстааһыныга хол-
турубулу олохтооһунга үлэнттэр
депутаттарын олохтоох Советтара
улахан оруулаахтар. Ол иһин
төрүттэр бырайыагыгар бу
уобалааска кинилэр компетенция-
ларын таарыйар балаһыанньалар
кылларыллылар.

Ойуур законодательстванын
төрүттэрин бырайыагын ис хо-
лоон бүтүннүүтэ советский
дьоннору ойуурга хаһаайыныны
сыһыаннааһыга үрдүк эппиттэ-
тээх буолуу тыһыгар итинэн
туһайылылар.

Араатардар ССР Союзтарын
уонна союзнай республикалар
ойуурдарын законодательство-
ларын төрүттэрин бигэртээр,
көрүлэр бопһуроска ССРС-Вер-
ховнай Советын Уурааһын бини-
риргэ эттилэр. Депутаттар Вер-
ховнай Совет ойууру харыстаа-
һын уонна ойуур ресурстарын
көдүүстээхтик туһаныны сал-
тым тупсарар туһунан быһа-
аһыларын, ойуур законодатель-
стванын төрүттэрин толоруу бн-
сэти социалистической Ийэ дой-
дубут айылгатын баайын-дуолун
дубут айылгатын баайын-дуолун
салааттыга, күүһүн-уорун сала-
аһааһыга бигэртүүгэ туһааһа
дэбэ тоһоволоон бэлиттэтилэр.

Бэс мйын 17 күнүгэр сар-
сыгарда Союз Советын уонна На-
циональностар Советтарын хол-
боһуктаах мунуһахтара буолла.
Депутаттар табаарыс Л. И. Брежнев,
Ю. В. Андропов, Л. И. Брежнев,
В. В. Гришини, А. А. Гро-
мы, А. П. Кириленконы,
А. Н. Косыгины, Ф. Д. Кулакову,

Д. А. Кунаевы, Н. Т. Мазуровы,
А. Я. Пельшени, Г. В. Романовы,
М. А. Сусловы, Д. Ф. Устиновы,
В. В. Щербинцын, Г. А. Алиевы,
П. Н. Домичевы, П. М. Машеро-
вы, Б. Н. Пономареву, Ш. Р. Ра-
шидовы, М. С. Соломенцевы,
И. В. Капитоновы, В. И. Долги-
бы, М. В. Зимины, Н. У. Чер-
ненконы, Я. П. Рябовы, К. В.
Русакову дохсуу, уһун ыты-
тыһынан көрүстүлэр.

Ойууру харыстааһыны, ойуур
ресурсарын көдүүстээхтик ту-
һанар дьаһаллар тустарынан
уонна ССРС Союзтарын итинэн
союзнай республикалар ойуур-
дарын законодательстванын
төрүттэрин бырайыагын туһунан
бопһуроска түмүк тылы ССРС
Министрдарын Советын Председа-
телини солбуйааччы депутат З. Н.
Нуриев эттэ.

Верховнай Совет ойууру ха-
рыстааһыны уонна ойуур ресур-
сарын көдүүстээхтик туһа-
ныны салтым тупсарар дьаһал-
лар тустарынан Уурааһы ылы-
на.

Ол кэнниттэн ССР Союзтарын
итинэн союзнай республикалар
ойуурдарын законодательство-
ларын төрүттэрин бигэртээр ту-
һунан Сокуон ылылар.

ССРС Верховнай Советын Пре-
зидиумун ССРС Верховнай Со-
ветын бигэртэтигэр килэрил-
лэр Ыһаахтарын туһунан дакы-
лааты ССРС Верховнай Советын
Президиумун секретара депутат
М. П. Георгадзе огордо.

Сессия, туһааннаах Сокуонна-
ры уонна Уураахтары ылынан
туран, ССРС Верховнай Советын
Президиумун Ыһаахтарын бигэр-
тэттэ.

Мунуһаха председателээччи
ССРС Верховнай Советын Нацио-
нальностарын Советын председа-
телэ депутат В. П. Рубен Вер-
ховнай Совет аадырыһыгар со-
ветский дьоннортон, үлэнт хол-
лестивтардан табаарыс Л. И.
Брежнев кини ССРС Верховнай
Советын Президиумун Председа-
телини поһугар талылыбытынан
снбээстээн албах ахсааннаах
эбэрдэлээһиннэр, уруйдааһыннар
кираллэрин иһитиннэрдэ.

Эбэрдэлээһиннэргэ табаарыс
Л. И. Брежнев коммунистической
тутуу дьыалатыгар, айа уонна
аан дойдутаары биниргэ үлэлэ-
рин иһин охсуһууга тус бэйэтин
үлүлчүлөөх кылаата тоһово-
лоон бэлиттэпэр, Верховнай Со-
вет быһаарыныта бириэмэ көрдө-
бүлүгэр эппиттэр, обществен-
най сайдыы көрдөбүлларигар ди-
ринник сөп түбэһэр, советский
норуот, биниги социалистической
Ийэ дойдубут үрдүк интересто-
ригэр сулууспалаага дэбэ бигэ-
эрэл этилэр.

Манан ССРС Верховнай Со-
ветын сессията үлэтин бүтүрдэ.

ССТА.

РСФСР ВЕРХОВНАЙ СОВЕТЫН ЫНГЫРАР ТУҢУНАН

РСФСР Верховнай Советын Президиумун Ыһаага

РСФСР, Верховнай Советын Президиума уураг:
Российской Советской Федеративной Социалистической Респуб-
лика тохсус ыгырымлаах Верховнай Советын V сессиятын 1977
снл от мйын 20 күнүгэр, Москва куоракка ыгырарга.

РСФСР Верховнай Советын Президиумун
Председателя М. ЯСНОВ.

РСФСР Верховнай Советын Президиумун
Секретара Х. НЕШКОВ.

Москва, 1977 снл, бэс мйын 17 күнэ.

СОВЕТСКАЯ ДЕМОКРАТИЯ ВССР БИИР ЧАБЫЛХАЙ КЫАЙЫТА

Оройуон олохтоох Советтарыгар
быыбардар түмүктэрэ

Ааспыт баскыһааннаага—1977 снл бэс мйын 19 күнүгэр —
государственной былаас олохтоох органнарыгар буолбут быыбар-
дар ССКП Кини Комитетин мам мйынаады (1977 с.) Пленумун
уураахтарынан, ССРС сага Конституциятын бырайыагын дүүлэ-
тиннэн уонна ССРС тохсус ыгырымлаах Верховнай Советын VI
сессиятын матырыйалларынан снбээстээн оройуонга үрдүк өрө
көтөрүлүү быһыныгар-майгытыгар үчүгэй тэрээһиннээхтик, үр-
дүк политической таһымнаахтык атырыллылар.

Оройуон олохтоох Советтарыгар быыбардарга быыбардааччылар
бука бары кыттыыларга снбэһилиннэ.

Быыбардарга кыттыыт быыбардааччылар 99,85 бырыһыаннара
оройуоннаагы Совет депутаттарыгар кандидаттарынан регистра-
циялаахтык норуот чулуу представителяларын иһин куластаттылар.

Сельский Советтар быыбардарыгар депутаттарга кандидаттар
иһин кулаһы бнэрин 99,84 бырыһыанга тэтистэ.

Ити көрдөрүүлэр 1975 снл бэс мйын 15 күнүгэр ытыллыбыт
олохтоох Советтар быыбардарын түмүктэриттэн даһаа үрдүктэр.

Оройуон 24 быыбардааччы учаастактарыттан 13-гэр быыбардаач-
чылар народнай блок кандидаттарын иһин бэйэлэрин куластарын
100 бырыһыан бнэрдилэр.

Быыбар күнүгэр сарсыгарда олохтоох бириэмэни 11 чаас
мүнүүтэ оройуон үрдүнэн испиһэксэ килэриллибит быыбардаач-
чылар куластааһынга 100 бырыһыан кыттылылар.

Государственной былаас олохтоох органнарын быыбардара өрдүк
тэрээһиннээхтик Бахсы, Чапыр, Соловьев наһиэктэригэр, 13
№-дээх Улахан Куолээһи, 16 №-дээх Уорбастаабы, 24 №-дээх
Новгородтаабы, 10 №-дээх Бабагастаабы, о. д. а. быыбардааччы
учаастактарга ытыллылар.

Итинэн оройуон олохтоох Советтарыгар депутаттарга кандидат-
тарынан регистрациялаахтык бары табаарыстар быыбарданылар.

Оройуон Советын 50 депутаттарыттан 60 бырыһыаннара ра-
бочайдар, 48 бырыһыаннара дьахталлар, 34 бырыһыаннара ИБСЛС
члениннэра, 52 бырыһыаннара партияга суохтар, 27-дэрэ сага
таһылынылар.

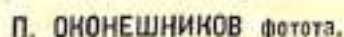
Сельский Советтарга барыта 330 депутат быыбарданна. Кини-
лэртэн 69,7 бырыһыаннара рабочайдар, 49,7 бырыһыаннара дьах-
таллар, 28,8 бырыһыаннара комсомол члениннэра, 66 бырыһыан-
нара партияга суохтар. Сельсовет 191 депутаттара бийыл сага
быыбарданылар.

Оройуон үлэнттэрэ бийылгы быыбардарга бука бары көхтөөх-
түк кыттаа, коммунистар уонна партияга суохтар народнай блок-
тарын достойнай кандидаттарын иһин биир санаан куластатан
хаан-уруу. Коммунистической партияга, кини Ленинский Кини Ко-
митеттар, бэйэлэрин Ийэ дойдубуларга муһура суох бэриннэлэ-
хтэрин, ССКП XXV съезин уураахтарын, онус пятилетка былаанна-
рын снбэһиннээхтик толорууга убаастаах дьулуурдаахтарын өссө
тогул демонстрациялаахтылар. Итинэн кинилэр ССКП КК мам мйы-
наады (1977 с.) Пленумун уураахтарын, ССРС сага Конституция-
тын бырайыагын, Советский Союз тохсус ыгырымлаах Верховнай
Советын VI сессиятыгар ССКП КК Генеральный секретара табаарыс
Леонид Ильич Брежнев Советский Социалистической Респуб-
лика Союзтарын Верховнай Советын Президиумун Председателини
талылыбытын биир санаан бинириллилэрин биллэрдилэр.

КИИН УЧААСТАККА

Репортаж

Бэс мйын 19 күнэ—баскыһаан олоһор улахан собыһаалар буо-
луталаахтар. Быыбардааччы-
лар уулуссаларыгар эрдэттэн
каппи-барыа, күлүү-салым
уһаабыт. Ити иһэлэр олоһу-
дааһы хааччылар комбинат
кыһыгар А. С. Попова уонна
деткомбинат үлэнтэ М. Н. Го-
роденская. Бүгүн араас плакатта-
рынан, лозуннарынан бырааһы-
ныкты кнэртэтиллибит П. М.
Решетников атынан народнай
театр аана сарсыгарда эрдэттэн
тэлэчи аһыллыа. Көгүсэ сө-
түлүү снлдар эрдэ кэлбит лары
эбэригэр сагалара иһил. Кини
быыбардааччы учаастак пред-
седателэ П. Г. Кириллин олох-
кннн долгутар мелодиялар, тоох
Советтарга быыбардар күн-
нылар дуораһыаллар, үөрбүт,
көһүгэр, сүргэлэр көтөрүлүүтү
уонна тылы кырдыас быыбар-
оройуон кинини олохтоохторо,
буолумуна даһаны, бу күнүгэ
биниги дойдубут политической
(Бүтүүтүн 2-с стр. көр).

С. АЛЕНСЕВ.

[illegible]

с. Чурапча, ул. Н. Маркса 12. Тирән